

Κείμενο

Φωτογραφίζοντας τις ιδιωτικές μας στιγμές (!)

Πρόσφατες αποκαλύψεις γεγονότων της προσωπικής ζωής δημοσίων προσώπων, κυρίως από τους χώρους της τέχνης και της πολιτικής, προκαλούν την αγανάκτηση αλλά, παράλληλα, και την απορία της κοινής γνώμης για το αν τηρείται το **απαρβίαστο** του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής.

Πρόκειται για **αναφαίρετο δικαίωμα** που παρέχει σε κάθε άνθρωπο τη δυνατότητα να εκφραστεί ελεύθερα, να γνωρίσει τα βαθύτερα κομμάτια της ύπαρξής του, να συναναστραφεί με όποια πρόσωπα επιθυμεί, απαλλαγμένος από το **αδηφάγο βλέμμα** των άλλων. Έτσι, δρα αβίαστα, αποδεσμευμένος από τους συμβατικούς κανόνες, τον έλεγχο και την κριτική της κοινής γνώμης.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια το δικαίωμα αυτό **καταπατάται** ασύστολα. Η διείσδυση στην ιδιωτική ζωή επώνυμων και ανώνυμων προσώπων επιχειρείται ποικιλοτρόπως με διάφορα μέσα και τεχνικές, όπως με τη λήψη φωτογραφιών, τη βιντεοσκόπηση, την παρακολούθηση σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, τον έλεγχο της διαδικτυακής επικοινωνίας, τη χρήση κάμερας σε δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, τη χρήση δορυφόρων, τη συγκέντρωση πληροφοριών σε ηλεκτρονικές τράπεζες, τη δημοσιοποίηση σκανδάλων και τη συκοφαντική δυσφήμιση με λιβέλους¹, ρυπαρογραφήματα² και, τέλος, μέσω των αποκαλούμενων κατ' ευφημισμών κοινωνικών εκπομπών ή «reality», στις οποίες συνάνθρωποί μας ξεγυμνώνονται ψυχικά, αποκαλύπτοντας τα προβλήματά τους και κάθε τραυματική τους εμπειρία.

Κύριοι υπαίτιοι αυτής της λυσσαλέας καταστρατήγησης της προσωπικής ζωής θεωρούνται τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία, προκειμένου να αυξήσουν τη θεαματικότητα - ακροαματικότητά τους, επιδίδονται σε ένα κυνήγι ρυπαρών ειδήσεων, εγείρουν την τάση για κουτσομπολιό μέσω του διασυρμού και της διαπόμπευσης³ προσώπων, προσβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο από τη μια την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υποβαθμίζοντας από την άλλη την ποιότητα του πολιτισμού μας.

Συνυπεύθυνη καθίσταται και η κρατική εξουσία, που με το **πρόσχημα** της πρόληψης και της καταστολής παραβατικών συμπεριφορών, καθώς και της πάταξης

---

¹ Λίβελος: υβριστικό ή συκοφαντικό δημοσίευμα

² ρυπαρογραφήματα: δημοσιεύματα με ιδιαίτερα προσβλητικό, ανήθικο και άσεμνο περιεχόμενο και ύφος

³ διαπόμπευση: περιφορά κάποιου δημοσίως με στόχο τον γενικό χλευασμό

του εγκλήματος, μετέρχεται⁴ μηχανισμούς «παγίδευσης» και περιχαράκωσης της ανθρώπινης ελευθερίας. Απόρροια αυτής της κατάστασης είναι η υφαρπαγή της ελευθερίας του ατόμου, το οποίο παύει έτσι να εκφράζεται και να δημιουργεί απρόσκοπτα, ενώ διακατέχεται από μόνιμο και καταλυτικό άγχος για κάθε ενέργειά του.

Συνένοχοι είμαστε, ασφαλώς, και εμείς, γιατί επιτρέπουμε να διαιωνίζονται αυτά τα φαινόμενα παρακολούθησης, κατασκοπείας και αστυνόμευσης του προσωπικού μας βίου. Ηθελημένα ή αθέλητα γινόμαστε δέκτες πληροφοριών, οι οποίες αφορούν την προσωπική ζωή συνανθρώπων μας. Με αυτόν τον τρόπο, ικανοποιούμε τη φιλοπερίεργη φύση μας και μετατοπίζουμε τα προβλήματά μας στον χώρο της λήθης για λίγο, καθώς αρεσκόμαστε πολλές φορές να μαθαίνουμε πως κάποιος ταλανίζεται περισσότερο από εμάς. Δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ότι ο ιδιωτικός βίος αποτελεί κομμάτι της ύπαρξής μας και η επιθυμία να είναι απαραβίαστος αποτελεί ύψιστο δικαίωμα, που επισφραγίζει την ελευθερία και τον αυθορμητισμό του ανθρώπου.

Ως υπεύθυνοι πολίτες και ως αυτόνομες και ελεύθερες προσωπικότητες οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε το φαινόμενο και τις διαστάσεις που αυτό έχει λάβει, όσον αφορά και την έκταση και την έντασή του, και να αντιδράσουμε αμέσως, προκειμένου να διαφυλάξουμε αλώβητη την αξιοπρέπειά μας.

Μ. Πετροπούλου, εφ. *Το Βήμα*, 20.9.2012 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποιοι, σύμφωνα με την αρθρογράφο, θεωρούνται υπεύθυνοι για την παραβίαση του δικαιώματος στην προσωπική ζωή; (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

---

⁴ Μετέρχεται: χρησιμοποιεί

- B2.** Να επισημάνετε τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος (Πρόκειται... κοινής γνώμης) του κειμένου και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

- Γ1.** Να γράψετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων με θέμα την προστασία της ιδιωτικής ζωής, χρησιμοποιώντας με όποια σειρά επιθυμείτε τις ακόλουθες λέξεις/φράσεις του κειμένου (επισημαίνονται και στο κείμενο με **έντονη γραφή**): **απαραβίαστο, αναφαίρετο δικαίωμα, αδηφάγο βλέμμα, καταπατάται, πρόσχημα** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το ρηματικό πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

- Γ2.** Να επισημάνετε ένα σημείο/απόσπασμα του κειμένου στο οποίο η αρθρογράφος εκφράζει την αγανάκτησή της για το φαινόμενο της παραβίασης της ιδιωτικής ζωής.

(μονάδες 5)